

RAPPORT

**KWALITEITSONDERZOEK
IN HET KADER VAN HET ONDERWIJSVERSLAG 2007/2008**

R.K. BASISCHOOL VILT

Plaats: Berg en Terblijt
BRIN-nummer: 08JQ
Onderzoeksnummer: 103570
Datum uitvoering onderzoek: 24 april 2008
Datum vaststelling rapport: 18 juni 2008

INHOUDSOPGAVE

1 ONDERZOEK.....	5
2 BEVINDINGEN	7
3 CONCLUSIE.....	11

1 ONDERZOEK

Op 24 april 2008 heeft de inspectie R.K. basisschool Vilt bezocht in het kader van een steekproef voor een landelijk onderzoek naar de staat van het primair onderwijs in Nederland. Het doel van dit onderzoek is allereerst het verzamelen van informatie over een aantal indicatoren, waarover de inspectie rapporteert in het Onderwijsverslag 2007-2008. Deze indicatoren hebben betrekking op het aanbod, de onderwijstijd, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten, de ontwikkeling van leerlingen, de kwaliteitszorg en de naleving van wet- en regelgeving. In de bijlage bij dit rapport treft u een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover aan.

Naast dit doel in het licht van het Onderwijsverslag geldt dit onderzoek binnen het toezicht ook als het bezoek dat de inspectie op alle scholen voor primair en voortgezet onderwijs ten minste eens per vier jaar aflegt. In dat verband worden de bevindingen uit dit onderzoek gebruikt bij de eerstvolgende jaarlijkse risicoanalyse. Deze analyse gaat vooraf aan de beslissing of het toezicht-arrangement van de school eventueel aangepast dient te worden.

In hoofdstuk 2 van dit rapport vermeldt de inspectie in algemene zin de sterke en minder sterke kanten van het onderwijs op basisschool Vilt. Bij de aangeduide verbeterpunten is tevens een onderbouwing van deze constatering opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie.

Onderzoeksmethode

Deze rapportage is gebaseerd op:

- De indicatoren uit het bestaande waarderingskader primair onderwijs van de inspectie.
- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij
 - schooldocumenten en handelingsplannen zijn bestudeerd.
 - in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 1/2, 3, 4, 5/6 en 7/8.
 - gesprekken met de directie en de intern begeleider zijn gehouden.
 - de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies aan het eind van het schoolbezoek besproken heeft met directie en team; een vertegenwoordiging van het bevoegd gezag was daarbij aanwezig.

2 BEVINDINGEN

In de bijlage van dit rapport treft u een overzicht van de bij dit onderzoek betrokken indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover aan. Uit dit overzicht valt op te maken dat op r.k. basisschool Vilt de kwaliteit van het onderwijs op de meeste onderdelen op orde is. De resultaten van de leerlingen liggen op het niveau dat verwacht mag worden. Het didactisch handelen van de leraren is van voldoende niveau en er is sprake van een prettig schoolklimaat. Verdere groei in kwaliteit binnen deze aspecten is op onderdelen echter zeker mogelijk.

Naast de positieve onderdelen van het onderwijs vraagt de inspectie aandacht voor een onderdeel waarvan de kwaliteit verbetering behoeft. Het betreft het onderdeel 'regelmatige evaluatie van het onderwijsleerproces'. Een regelmatige objectieve evaluatie is naast het verantwoordingsperspectief van belang vanwege de veranderingen in de context van de school en daarmee in het onderwijsleerproces.

Basisschool Vilt is een kleine school. De directeur is sinds begin van dit schooljaar, na een interim-jaar, aangesteld op de school; daarnaast is hij directeur van een andere school. Naast leerlingen uit het eigen dorp komen er ook relatief veel leerlingen uit de omliggende dorpen waarvan de ouders bewust kiezen voor een kleine school. Ondanks dat heeft de school een teruglopend leerlingenaantal waardoor ze in de toekomst onder de opheffingsnorm gaan vallen. In de afgelopen jaren is er veel onrust geweest rondom het eventueel sluiten van de school. Het bestuur heeft echter recent bekend gemaakt dat er in de komende vier jaar geen scholen gesloten worden. Basisschool Vilt heeft samen met de ouders een actieplan opgesteld waarmee zij een bijdrage willen leveren aan het behoud van de basisschool in Vilt. Door omstandigheden werkt de school regelmatig met vervangers en/of nieuwe leerkrachten. De school heeft daarom in het schooljaarplan ook de leerkrachtvaardigheden zoals klassenmanagement, effectieve instructie en zelfstandig werken als één van de verbeteronderwerpen benoemd. Hierna volgt een onderbouwing van de bevindingen.

Aanbod (Standaard 1)

De methoden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde zijn dekkend voor de kerndoelen en worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van groep 8. Sinds het vorige uitgebreide inspectieonderzoek (2005) heeft de school de methode voor aanvankelijk technisch en begrijpend lezen vernieuwd. Dit schooljaar maakt de school een keuze voor een nieuwe taalmethode. De school heeft vanuit de methode voor sociaal emotionele ontwikkeling, de methoden voor wereldverkenning en maatschappelijke projecten zoals het project met een school voor speciaal onderwijs, in voldoende mate een aanbod gericht op bevordering van sociale integratie en burgerschap.

Didactisch handelen (Standaard 2, 3 en 4)

Leraren maken efficiënt gebruik van de geplande tijd, leggen duidelijk uit en realiseren een taakgerichte werksfeer. De school onderschrijft het werken met het effectieve instructie model. De uitleg kan echter nog versterkt worden door enkele elementen van effectieve instructie (met name het aangeven van en de reflectie op het lesdoel) meer toe te gaan passen. De leerlingen zijn in voldoende mate actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten. Hiervoor maken de leraren bewust gebruik van verschillende werkvormen gedurende de lessen.

De school maakt gebruik van methoden die mogelijkheden bieden om af te stemmen en heeft de beschikking over remediërende en aanvullende materialen. Daarnaast gebruikt zij de onderwijstijd om beter af te stemmen op zowel leerling-, groeps- als schoolniveau. Het eventueel aanpassen van de onderwijstijd wordt besproken in teamvergaderingen en de voortgangcontrolebesprekingen (VCB's). Een voorbeeld hiervan is de uitbreiding van de onderwijstijd voor rekenen en wiskunde op schoolniveau vanwege geconstateerde automatiseringsproblemen bij de leerlingen. Bij de instructie en bij de verwerking wordt het onderwijs afgestemd op de verschillen tussen de leerlingen. Tijdens de geobserveerde lessen zijn verschillende vormen van afstemming van de instructie waargenomen zoals pre-instructie, verlengde instructie en leerlingen die zonder instructie aan de slag mogen. De afstemming van de verwerking heeft nog vooral het karakter van tempodifferentiatie; voor rekenen en wiskunde is er wel sprake van differentiatie van de inhoud. De vastlegging daarvan in de groepsmappen gebeurt nog maar zeer beperkt; er zijn geen recente schoolbrede afspraken gemaakt. Hierdoor is het voor vervangers of vanuit de zorg moeilijk om zicht te krijgen op de al verleende extra hulp.

Schoolklimaat (Standaard 5)

Het onderwijzen en leren vindt plaats in een prettig en vertrouwd schoolklimaat. De leraren zorgen er in hoge mate voor dat leerlingen op een respectvolle wijze met elkaar en anderen omgaan. Voorbeelden hiervan zijn de wekelijkse gezamenlijke bijeenkomst waarin zowel de leraren als leerlingen onder andere de regel van de week aan de orde wordt gesteld en het project 'Hoe ga je met elkaar om'. De school waarborgt de sociale veiligheid voor leerlingen en personeel in voldoende mate. Inzicht in de beleving van de veiligheid verkrijgt de school onder andere door de tweejaarlijkse bestuursbrede enquête, een vragenlijst bij de methode voor sociaal emotionele ontwikkeling en functioneringsgesprekken. Daarnaast beschikt zij over preventief en curatief beleid dat beschreven staat in de schoolgids en in het communicatieplan.

Zorg en begeleiding (Standaard 6 en 7)

Vanuit een samenhangend systeem van instrumenten en procedures volgen de leraren zeer systematisch de vorderingen van hun leerlingen. Voor het registreren van de landelijk genormeerde toetsen gebruikt de school een eigen 'leerlingvolgsysteemkaart', waarmee in één oogopslag een overzicht verkregen kan worden over de vorderingen en de ontwikkeling van iedere individuele leerling. De school stelt tijdens de VCB's een overzicht op met daarin per groep de zorgleerlingen en de benodigde en gegeven extra hulp. Andere leerlingen waar extra aandacht voor nodig is worden vermeld op de lijst 'voortgang groep'. Doordat het een kleine school is, worden de besprekingen rondom de zorg altijd in teamverband gedaan. Hierdoor hebben alle leraren zicht op de extra zorg voor alle leerlingen. De school signaleert op basis van toetsresultaten en observaties welke leerlingen extra zorg nodig hebben en bepaalt na een analyse en eventueel nadere diagnose de aard van de zorg. Voor leerlingen die langdurig extra zorg nodig hebben wordt een plan van aanpak gemaakt, voor extra hulp met de looptijd tussen de zes en acht weken wordt een handelingsplan opgesteld. Deze plannen worden planmatig uitgevoerd door de groepsleraar en eventueel tussentijds geëvalueerd.

Kwaliteitszorg (Standaard 8)

Binnen het team is er sprake van een kwaliteitsbewustzijn en er wordt hard en planmatig gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. De opbrengsten worden jaarlijks geëvalueerd en de conclusies leiden indien noodzakelijk tot aanpassingen in het onderwijsleerproces. Ingaande dit schooljaar heeft de school een start gemaakt met een meer systematische evaluatie van de opbrengsten waarin conclusies en vervolgacties gestructureerd worden vastgelegd. Basisschool Vilt evalueert in onvoldoende mate met regelmaat het onderwijsleerproces. De school heeft eigen kwaliteitskaarten beschreven. Van gerichte evaluaties zoals schoolbrede klassenconsultaties waarin een relatie wordt gelegd met de kwaliteitskaarten is nog nauwelijks sprake. De kwaliteitskaarten worden vooral ingezet als een borgingsinstrument waarin afspraken staan beschreven. De zorg voor de kwaliteit van het onderwijs voor bevordering van actief burgerschap en sociale integratie beoordeelt de inspectie als voldoende.

Resultaten (Standaard 10)

De resultaten op het eind van de schoolperiode lagen drie opeenvolgende schooljaren op het niveau dat minimaal verwacht mag worden gezien de achtergrondkenmerken van de leerlingen. De resultaten van dit schooljaar voor de vijf beoordeelde tussentijdse toetsen liggen elk eveneens op het verwachte niveau.

3 CONCLUSIE

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op basisschool Vilt op de onderzochte onderdelen op orde is. In het onderzoek is gebleken dat het onderwijs op die gebieden geen of nauwelijks tekortkomingen kent. Deze conclusie zal worden betrokken bij de eerstvolgende jaarlijkse risicoanalyse die voorafgaat aan de beslissing of het toezichtarrangement eventueel aangepast dient te worden.

BIJLAGE

Overzicht indicatoren en bevindingen

In de bevindingen wordt tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

- 1 draagt niet of nauwelijks bij;
- 2 draagt onvoldoende bij;
- 3 draagt voldoende bij;
- 4 draagt in hoge mate bij.

STANDAARD 1				
Het leerstofaanbod is dekkend voor de kerndoelen en wordt aan alle leerlingen volledig aangeboden				
	1	2	3	4
1.1 Het geplande aanbod voor Nederlandse taal is dekkend voor de kerndoelen.			●	
1.2 Het geplande aanbod voor rekenen en wiskunde is dekkend voor de kerndoelen.			●	
1.3 De leerinhouden voor Nederlandse taal worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			●	
1.4 De leerinhouden voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			●	
1.5 De school heeft een aanbod gericht op bevordering van sociale integratie en burgerschap met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			●	

STANDAARD 2				
De onderwijstijd wordt efficiënt besteed				
	1	2	3	4
2.1 De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			●	

STANDAARD 3				
De leraren leggen duidelijk uit, organiseren de les efficiënt en houden de leerlingen taakbetrokken				
	1	2	3	4
3.1 De leraren leggen duidelijk uit.			●	
3.2 De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			●	
3.3 De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			●	

STANDAARD 4**De leraren stemmen aanbod, leertijd, instructie en verwerking van de leerstof af op verschillen tussen de leerlingen**

	1	2	3	4
4.1 De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde zijn afgestemd op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen.			●	
4.2 De leraren stemmen de hoeveelheid leer- en onderwijstijd bij Nederlandse taal en bij rekenen en wiskunde af op de onderwijsbehoeften van leerlingen.			●	
4.3 De leraren stemmen de instructie af op de verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	
4.4 De leraren stemmen de verwerking af op de verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	

STANDAARD 5**Het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen**

	1	2	3	4
5.1 De leraren zorgen ervoor dat leerlingen op een respectvolle wijze met elkaar en anderen omgaan.				●
5.2 De school waarborgt de sociale veiligheid voor leerlingen en personeel.			●	

STANDAARD 6**De leraren volgen systematisch de vorderingen van hun leerlingen**

	1	2	3	4
6.1 De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.				●
6.2 De leraren volgen de vorderingen van hun leerlingen systematisch.			●	

STANDAARD 7**De leraren bieden voldoende zorg en begeleiding aan leerlingen die achterop dreigen te raken**

	1	2	3	4
7.1 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens, bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			●	
7.2 De school voert de zorg planmatig uit.			●	
7.3 De school gaat de effecten van de zorg na.			●	

STANDAARD 8**De schoolleiding bewaakt de kwaliteit van het onderwijs**

	1	2	3	4
8.1 De school evalueert jaarlijks systematisch de kwaliteit van haar opbrengsten.			●	
8.2 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		●		
8.3 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			●	
8.4 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			●	
8.5 De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van sociale integratie en actief burgerschap, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.			●	

STANDAARD 9			
Wet- en regelgeving		ja	nee
9.1	De school heeft de vastgestelde schoolgids aan de inspectie toegestuurd.	●	
9.2	De school heeft het vastgestelde schoolplan aan de inspectie toegestuurd.	●	
9.3	De geplande onderwijstijd voldoet aan de wettelijke vereisten.	●	

STANDAARD 10				
De resultaten van de leerlingen liggen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht				
	1	2	3	4
10.1	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.		●	
10.2	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.		●	
10.3	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.		●	